SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 16. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 26, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 26-го СІЧНЯ 1990 Ч. 16. РІК XCVII.

ДІТИ З УКРАЇНИ ПОЇХАЛИ ДО ІЗРАЇЛЯ НА ЛІКУВАННЯ

Перед відлетом з Києва до Ізраїля (зліва): А. Артеменко, З. Воронка, Т. Лукіна, донечку якої тримає З. Воронка.

Київ. — У понеділок, 15-го січня, виїхала 51 дитина з України на одномісячне перебування та лікування до Ізраїля. Всі ці діти хворіють в наслідок чорнобильської катастрофи. Вони були запрошені Ізраїлем за ініціятивою українського поета жидівського походження Мойсея Фішбайна та заходами українських та ізраїльських профспілок.

Всю організаційну працю та збирання медичних даних про стан здоров'я дітей полагодив Артеменко, голова Комісії Діти Чорнобиля Великої Ради НРУП та заступник голови Київської Координаційної Ради, головою якої є Володимир Яворівський. З дітьми перебуватиме в Ізраїлі д-р Максим Драч, син голови НРУП Івана Драча.

В неділю увечері, 14-го січня відбулася зустріч, щоб діти, їхні батьки та організатори цієї поїздки могли вперше всі запізнатися. Під час передачі в київській телевізії М. Фішбайн сказав, що Ізраїль сердечно та безкоштовно приймає дітей з України. А. Артеменко заявив, що НРУП уже має список понад 1,000 дітей, які конечно потребують лікування. Він згадав що треба було виключити із цього числа 51 дитини десять діточок, бо існує велика правдоподібність, що вони до місяця помруть.

(Закінчення на стор. 3)

Відбулася зустріч американських і совєтських шахтарів

Ню Йорк. — Як повідомляє газета „Ню Йорк Таймс" з 22-го січня, минулого тижня дев'ять совєтських шахтарів відвідали кам'яновугільний басейн Аппалачський, де вони зустрілися зі страйкуючими американськими шахтарями. Зустріч була надзвичайно емоційна і багата розмовами на вузькопрофесійні теми. Совєтські шахтарі були вражені умовами праці й вимогами американських шахтарів у їхній страйковій боротьбі. Їм було важко зрозуміти сенс боротьби американських шахтарів, які страйкували за збереження привілеїв, котрих адміністрація мала намір їх позбавити. Совєтські шахтарі не могли втямити, чому американські шахтарі не борються за поліпшення умов праці. Ще більшим було їхнє здивування коли вони зрозуміли, чому 2,5 мільйона совєтських шахтарів добувають близько 800 мільйонів тонн вугілля на рік, в той час як 140 тисяч американських шахтарів за минулий рік добули близько мільярда тонн вугілля.

Совєтські шахтарі Олег Бутров, Борис Гребенюк, Олександер Вінюков, Олексій Бокарєв та інші, ознайомившись з умовами праці своїх американських колег заявили, що „американці не змогли б працювати в совєтських шахтах".

Тоді настав час дивуватися американським шахтарям, бо совєтські колеги продемонстрували їм, як вони здійснюють прохідки за допомогою відбійного молота. Ще більше вразило американців повідомлення, що за період від 1979 по 1989 рік в СССР на робочих місцях загинуло 10,000 шахтарів, тобто в десять разів більше, ніж у ЗСА. І це за умов, коли середній вік совєтських шахтарів становить 49 років, в той час, як середній вік американських шахтарів - 70 років.

Один з членів найстаршої профспілки Об'єднані шахтарі Америки, яка існує понад 100 років і захищає інтереси половини американських шахтарів, Бадфорд Маллінс, у розмові з совєтськими шахтарями сказав:

„Від батька я успадкував приналежність до його профспілки. Він залишив мені кращі умови праці, кращий робочий час. Плодами його боротьби я користуюсь більшою мірою, ніж він сам. Я живу ліпше, набагато ліпше".

На це совєтський шахтар Олег Бутров сказав: „Нашим батькам у багатьох відношеннях було гірше, ніж нам. Але вони не скаржилися. Вони пережили важку війну. Все було надзвичайно важко. І протягом усього часу панувала комуністична ідеологія. Їм постійно твердили, що це труднощі тимчасові, що їм треба тісніше затягнути паски й виявити терпіння. Вам тут, в Америці, важко уявити, що ми позбавлені найелементарніших речей".

Візита продовжувалась два дні, протягом яких совєтські шахтарі побачили школи, пікети страйкуючих шахтарів, профспілкові демонстрації, що стихійно перетворювалися в танці на майданах, а також місцевого шерифа, що грав на гітарі та співав пісень.

„Якби ми могли зробити для наших дітей хоч половину того, що ваші батьки зробили для вас, то це було б прекрасним досягненням", — сказав на прощання Олександер Вінюков американським шахтарям.

В СССР СТВОРЮЄТЬСЯ ОФІЦІЙНА ОПОЗИЦІЯ

Москва. — Тут відбулася дводенна зустріч представників неформальних груп, які виступають за демократизацію совєтського суспільства. Радикально настроєні комуністи, виступаючи на зустрічі, оголосили про створення організації, метою якої стане боротьба за більш істотні реформи в країні і прискорення „процесу демократизації" Комуністичної партії. Як вважають, новостворена організація стане зародком легальної політичної опозиції в СССР.

В зустрічі взяли участь 450 представників 100 політичних клюбів із 78 міст країни.

Як повідомляє „Ню Йорк Таймс", совєтські дисиденти на даному етапі утрималися від створення своєї політичної партії. Однак було вирішено звернутися до керівництва КПСС з пропозаціями про запровадження в країні багатопартійної системи, про зміну конституційно закріпленої монополії комуністичної партії на владу і про справедливі вибори делегатів на з'їзд Комуністичної партії, який відбудеться в жовтні цього року і, як очікують, стане поворотною подією в історії Совєтського Союзу.

Конференція і сам факт її проведення в країні, де діяльність груп, опозиційних Комуністичній партії, все ще офіційно заборонена, — великий крок вперед на шляху до політичного плюралізму.

Перша спроба зародження офіційної політичної опозиції була зроблена коло місяця тому „парляментською меншістю" у Верховній Раді, однак не увінчалася успіхом.

Створена тепер опозиційна організація, яка дістала назву „Демократична плятформа", об'єднує стремління до більшої політичної свободи членів різних „політичних клюбів" (цей термін нині став синонімом слова „дисидент") і радикально настроєних комуністів, які вимагають реорганізації КПСС і обмеження її „керівної ролі" в житті країни.

На конференції був вироблений проєкт політичного ультиматуму, що його новостворена опозиція має на мір пред'явити керівництву КПСС. Частина учасників зустрічі висловилася за те, щоб висунути ультиматум на нараді керівних працівників ЦК КПСС, що має відбутися найближчим часом. Однак більшістю голосів було прийнято рішення відкласти цю акцію до чергового партійного з'їзду, що відбудеться у жовтні.

Серед головних вимог „Демократичної плятформи" — скасування офіційно закріпленої в конституції СССР монополії Комуністичної партії на „керівну ролю" в політичному житті країни, передача влади в країні народові, перехід від централізованої економіки до ринкової, відновлення приватної власности на землю і відродження „традиційних соціял-демократичних цінностей".

МОСКВА ВДАЄТЬСЯ ДО СТАРИХ МЕТОДІВ ТЕРОРУ В АЗЕРБАЙДЖАНІ

Москва. — Західні кореспонденти і політичні спостерігачі заявили однозгідно, що Москва застосовує в Азербайджані, зокрем в Баку і західній неспокійній частині республіки, давні, майже сталінські методи терору, масових вивозів і арештів членів Народного Руху, а головно тих патріотів, які аж до самопожертви продовжують вести боротьбу проти совєтської окупаційної армії та спеціяльних військ КҐБ, що їх азербайджанці називають звичайними бандитами-вбивниками.

Досі, як інформує кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Билл Келлер, з Баку примусово вивезли 12,000 осіб, переважно членів Народного Руху, а кількасот провідних членів Руху перебувають під арештом і слідством „спеціялістів" з КҐБ.

Вміжчасі саперні частини армії почали прочищувати прибережні більші й менші порти, щоб дати можливість торговельним кораблям продовжувати нормальну плавбу. Мешканець Баку, з яким згаданий кореспондент перевів розмову по телефоні заявив, що генеральний страйк робітників спаралізував майже всю індустрію в місті, включно до нафтових піль і рафінерій нафти . У зв'язку з цим оливні продукти вже подорожіли не тільки в Совєтському Союзі і східньоевропейських державах, залежних від достав нафти з СССР, але також на Близькому Сході і в деяких західньо европейських країнах.

Офіційне совєтське пресове агентство ТАСС призналося до започаткованої армією евакуації цивільного населення з Баку, частинно тому, — каже ТАСС, — що боротьба азербайджанців носить антиросійський характер і скерована в першу чергу проти військових і цивільних росіян, які перебувають там ціле своє життя, або народилися в Баку. Крім того головне військове командування закваліфікувало бої в Азербайджані до партизанської війни, з пристосуванням партизанської тактики у боротьбі з армією. Наприклад, групи азербайджанців, на мотоциклях, або пішком, нападають вночі на малі групи військовиків, а також на родини росіян, обстрілюють їх з автоматичних крісів (в окремих випадках користуються холодною зброєю) і зникають з місця „злочину". Інші групи азербайджанських націоналістів підпалюють доми росіян, або підкладають запальні предмети під військові автомобілі, панцерні вози й танки.

Генеральний секретар ЦК КПСС і президент СССР Міхаїл Горбачов, повідомляючи про пересунення дати плебуму Центрального Комітету на 5-го лютого заявив ще раз, що висилка війська до Азербайджану була конечним потягненням, щоб зупинити „погроми" проти вірменів і перешкодити, щоб Народний Рух республіки перебрав владу у свої руки при допомозі сили. Ось так, менш-більш, виглядає горбачовська демократизація з якої вже починають насміхатись на Заході, кажучи, що „демократія в СССР взяла вакації".

Тим часом, як виглядає з інформацій, Народний Рух Азербайджану також почав міняти тактику, переходить у підпілля, не маючи можливости мирно полагодити конфлікт з кремлівськими централістами.

Проф. В. Брюховецький доповідав у Філядельфії

Філядельфія (Я. Татомир). — Місцева громада мала нагоду зустріти у вівторок, 9-го січня, визначного представника Академії Наук УССР та Народного Руху України за Перебудову (НРУП) проф. д-р Вячеслава Брюховецького. Він є завідуючим відділом теорії літератури в Інституті Літератури ім. Тараса Шевченка Академії Наук УССР і заступником голови Відділу національностей в НРУП.

Д-р В. Брюховецький

Зустріч відбулася в приміщеннях УОКЦентру і влаштував цю зустріч філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України. Зустріч відкрила голова комітету Уляна Мазуркевич. Ще перед відкриттям зустрічі вона представила зібраним присутнього на залі відо-

(Закінчення на стор. 3)

СТВОРИЛОСЯ УКРАЇНСЬКЕ КУЛЬТУРНЕ ТОВАРИСТВО В ЗАПОЛЯР'Ї

Мурманськ (ЗП УГС). — В газеті „Полярная Правда" старший інженер обчислювального центру Полярного геофізичного інституту Станіслав Скорбенко опублікував заклик про створення в Мурманську Українського Культурного Товариства. Це сталося на початку 1989 року.

В Мурманській області є багато українців, які розкидані по різних закутках цього суворого краю. Вони змушені розмовляти російською мовою і не мають змоги навчати рідної мови своїх дітей, бо створювати українські школи чи видавати українські часописи досі було заборонено.

Та колесо історії не стоїть на місці. Комуністичні диктатори у сліпому зазнайстві нищили всіх і все, що їх годувало. Нарешті похопилися, що самі себе завели в капкан і гарячково почали шукати рятунку, а жорстокий кулак трохи ослабили. Так прийшла гласність, а разом з нею і пробудження національної свідомости не лише в Україні, але й скрізь куди доля закинула українців. Вони зрозуміли, що настав час рятувати свою культуру, мову і націю. Тому й не дивно, що заклик Скорбенка зворушив їхні серця і пробудив до дії. До редакції посипалися листи-відповіді.

Ідея Скорбенка сподобалася не всім. В деяких листах створення товариства розцінювалось не просто як націоналізм, а як „махровий націоналізм". Слово „націоналізм" супроводжувалося й іншими, ще грізні-

(Закінчення зі стор. 3)

Мистець широкої творчости

Джерзі Ситі, Н.Дж. (Ольга Кузьмович). — Іван Остафійчук заходить до редакції „Свободи" з приводу своєї першої виставки на терені Ню Йорку, яка відбувалася в ґалерії ОМУА і яка пройшла з великим успіхом та зацікавленням серед української громади метрополії.

І. Остафійчук у своїй робітні в Торонто.

Мистець, який, як каже, „На Маланки буде два роки як живе на Заході", перебуває постійно в Канаді і там пройшли перші його виставки картин у Едмонтоні, Монтреалі, Торонто і Оттаві. На американському терені він виставляв вже в Клівленді, Рочестері, Дітройті, а щойно тепер прийшов на чергу Ню Йорк.

І. Остафійчук скромно підкреслює, що він не такий політичний еміґрант, як ми тепер привикли бачити, а виїхав на Захід тому, що йому було цікаво, хотів пізнати західній світ і у ньому далі творити.

Через те, що він їхав перше до Югославії, а відтак дістав леґальний дозвіл до Канади, йому вдалося вивезти понад 600 картин із своєї дуже плодовитої мистецької творчости. Але помимо того, ще багато його картин — як розповідає нам — знаходяться в українських музеях, особливо західньої України, бо ж він навчався, творив і проживав у Львові. Там закінчив він також Інститут декоративного мистецтва і там прийняли його до Спілки Українських Художників.

Творчість І. Остафійчука пізнали ми вже давніше, бо раз-у-раз траплялося бачити книжки із його ілюстраціями. Чи це новелі Василя Стефаника, чи „Безконечні казочки" Марійки Підгірянки, оповідання Івана Франка, Михайла Черемшини, поезії Лесі Українки, Ліни Костенко, Івана Драча — діяпозон його творчости широчезний, зокрема в графіці. Він теж розповідає нам, що повних двадцять

(Закінчення на стор. 3)

ДОПОВІДЬ В. БРЮХОВЕЦЬКОГО

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук влаштовує в неділю, 28-го січня, доповідь д-ра філологічних наук, члена Спілки письменників України та провідного ідеолога Народного Руху України за Перебудову Вячеслава Брюховецького. Доповідь на тему: „Рух і наступні вибори на Україні" відбудеться о 2-ій год. по полудні в Будинку Академії, 206 Захід 100-та вул., тел.: (212) 222-1866.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ ПОЧАВ ДЕБАТИ над законопроєктом, який повинен стати сильною зброєю у боротьбі із забрудненням повітря. Новий законопроєкт мав би посилити вже існуючий „Акт чисте повітря", затверджений вже 20 років тому, забезпечити зменшення квасних дощів, отруйних хемічних відходів від промислових підприємств, які забруднюють повітря в країні. Сенатор Макс Бовкус, демократ з Монтани, сказав: „Американці хочуть, щоб ми вичистили повітря, яким вони дихають, раз на завжди. Сьогодні проблема чистого повітря стала загальною проблемою боротьби за охорону оточення". Індустріяльні лоббісти занепокоєні великою коштовністю законопроєкту щодо очищення повітря, тому президент Джордж Буш заявив, що підтримає його лише у випадку, якщо він не перевищуватиме минулорічних видатків. Сенатор Джордж Мічел сказав, що сьогоднішні дебати вимірюються „долярами і центами", але „американська влада витрачає на багато більше коштів на лікування захворювань та на забезпечення осіб, що втратили працездатність, ніж на очищення оточення".

СПРАВА СТУДЕНТА РОБЕРТА Морріса, який був проголошений Федеральним судом винним у плянованому руйнуванні загальнокраєвої компюторної сітки, викликала велике зацікавлення в колах законодавців. В листопаді 1988 року Р. Морріс створив програму, якою „заразив" приблизно 6,000 компюторів по цілій країні з військовими включно. Студентові загрожує п'ять років ув'язнення та гривна в сумі 250,000 дол. Батько студента, Роберт Морріс — спеціяліст по компюторах в Агенції крайової безпеки, сказав, що його син ніколи не міг би бути шахраєм, все це сталося помилково і що вердикт є занадто жорстокий. Законодавці вже подали до Конґресу три законопроєкти, які пропонують визнати програми-„віруси" незаконними з ціллю охорони федеральної компюторної сітки. Р. Морріс був притягнений до кримінальної відповідальности згідно зі законом, який був прийнятий ще до того часу, як програми-„віруси" стали реальною загрозою для компюторної сітки „Інтернет", що об'єднує біля 180,000 компюторів, які належать різним корпораціям, університетам та війську.

У МІССІССІППІ, СТЕЙТІ, де кожний третій дорослий мешканець — анальфабет, почали навчати дітей з допомогою компюторів. Освіта з допомогою компюторів починається вже від дошкільного віку, а до кінця першої кляси діти вміють читати й писати. Це експериментальне навчання вперше проводиться у цілому стейті та стало можливим завдяки грошовому внеску в сумі 7 міл. дол. двох мільйонерів, які фінансували програму з умовою, що стейт Міссіссіппі купить компютори від фірми Ай-Би-Ем. Діти навчаються за програмою „Писанням до читання" у школах вже заінстальовано 523 компютори. Губернатор стейту Рей Мейбус, вчителі та учні захоплені компюторизованою програмою навчання та великими успіхами у читанні та писанні, яких досягають завдяки використанню компюторів. Навчання з допомогою компюротів відкриває великий та потенціяльний ринок. У 1987-88 шкільному році початкові та середні школи країни витратили на компютори в загальному 210 міл. дол. та інсталювали 2.5 міл. компюторів.

ЯПОНСЬКА КОМПАНІЯ КІОТАРУ, яка є власником 800 ресторанів у Японії, почала розширяти свої володіння в Америці, купуючи цілу сітку найкращих ресторанів. Продаж Асоціяції ресторанів, яка процвітала впродовж п'яти декад, став першою великою трансакцією американської індустрії реставрацій з Японією. Президент Асоціяції ресторанів Макс Пайн сказав: „Ринок реставрацій в Америці є такий великий, як автомобільний. Ми потребуємо грошей, щоб рости, вони потребують ринок". Асоціяція ресторанів зберегла лише 15 відсотків бизнесу, але продовжуватиме працювати. Річний прибуток японської компанії Кіотару, які принесуть їй американські ресторани, нараховуватиме 500 міл. дол.

У СВІТІ

У БОЛГАРІЇ ВИЗНАЧНИЙ провідник опозиції заявив, що Болгарія мусить вводити демократизацію, базуючись на прикладах Східньої Німеччини та Чехо-Словаччини радше ніж на перебудові Совєтського Союзу, яка привела до хаосу. Голова Спілки демократичних сил Желю Желєв промовляв на зібранні комуністів, опозиції та інших політичних і соціяльних угрупувань, ціллю якого було узгіднити всенародні напрямні до осягнення демократизації. Спілка об'єднує 12 окремих і незалежних угрупувань.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Тошікі Каіфу в середу, 24-го січня розв'язав нижню палату парляменту й тим самим промостив дорогу до всенародних виборів 18-го лютого, в котрих його Ліберально-демократична партія майже певно потерпить велику поразку. Прибічники Т. Каіфу самі пророкують, що їхня партія, яка безперервно керує Японією від 1955 року, зможе тільки дуже малою кількістю виграти більшість із 512 місць у парляменті. Одначе посторонні аналітики твердять, що існує дуже велика можливість в тому, щоб вони здобули потрібних 257 місць для зформування уряду. Якщо так станеться, то Ліберально-демократична партія буде змушена змагатися із Соціялістичною партією за об'єднання з меншими партіяим чи незалежними членами.

КИТАЙ КАТЕГОРИЧНО заперечив повідомлення, що там переведено таємні суди і розправи над тими, що були пов'язані з минулорічним демократичним рухом, який закінчився трагічною розправою війська з демонстрантами на площі Тіянаньмен. Також заперечують і те, що заарештовано понад 10,000 осіб у зв'язку з демонстраціями. Одначе аналітики та дипломатичні кола твердять, що офіційні урядові заперечення, як і офіційне скасування надзвичайного стану спрямоване виключно на те, щоби себе представити краще в очах світу, а зокрема в очах американського Конґресу, який якраз тепер буде обговорювати справи санкцій проти Китаю.

У ВІВТОРОК, 23-ГО СІЧНЯ, прем'єр-міністер Мадярщини заявив парляментові, що в основному Москва погодилась відтягнути свої війська з території Мадярщини. Це відтягнення закінчило б довготривалу окупацію Мадярщини совєтськими військами, яка триває постійно від Другої світової війни і яку мадяри дошкульно відчули в 1956 році під час повстання. Прем'єр-міністер Міклош Немет сказав, що минулого тижня на нарадах у Відні, він офіційно зажадав виходу совєтських військ з території Мадярщини до кінця року, або найдальше до кінця 1991 року.

НОВІ ПРОВІДНИКИ Румунії відкликали представників своєї країни до ЗСА та Організації Об'єднаних Націй зара після розстрілу колишнього комуністичного керівника Румунії Ніколае Чаушеску. Офіційні чинники Департаменту правил дипломатичної етики при ООН заявили, що крім того двом консулам відібрано їхні дипломатичні акредитації без жодних вияснень зі сторони уряду Румунії. Східньоевропейські дипломати заявили, що їм також ніхто не дав вияснення, коли йдеться про від'їзд румунських представників. Західні та східньоевропейські дипломати припускають, що усунення з ключевих дипломатичних постів цих двох консулів тимчасовим проводом Румунії є пов'язане з їхніми близькими відносинами з поваленим урядом Чаушеску.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник Ukrainian daily
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Чи Кавказ стане другим Афганістаном?

Офіційно проголошено, що совєтське військо „привернуло спокій" у столиці Азербайджану Баку і поширює цей „спокій" на дальші частини країни. Але одночасно з цим повідомленням читаємо у дописах з Москви до „Ню Йорк Таймсу" і в комунікатах британського Ройтера, отже з цілком авторитетних джерел, що Народний Фронт Азербайджану заповів дальшу боротьбу проти совєтської окупації. Міхаїл Ґорбачов у довгій промові, переданій через радіо і телевізію одверто заявив, що азербайджанські „екстремісти" плянували перевести державно-політичний переворот, заволодіти державними будинками та знехтувати центральні совєтські власті. Ґорбачов не поставив крапки над „і" і не сказав цілої правди: Азербайджан так само, як Литва, рішив відірватися від державного зв'язку з Союзом. Москва перевела збройну окупацію Азербайджану у тому 1920 році, в якому й завершила збройну окупацію України.

Закріпилася у СССР традиція, щоб не говорити повної правди про все те, що стосується війська. Тому дійсний збройний стан СССР відомий тільки Пентаґонові і його відповідникам у країнах НАТО. Подано теж різні цифри про військо вислане на „пацифікацію" Азербайджану. Тому дивно було почути, що у Кремлі рішили були прикликати до активної служби кілька річників резерви для подсилення формацій, які вже знаходяться на території Азербайджану. На адресу Кремля посипався град протестів. Тисячі листів і депеш до центральних властей у Москві поруч із масовими демонстраціями протестували проти висилання дальших вояків до Азербайджану, при чому лунав теж крик: „Ми не хочемо другого Афганістану!" Відомо, що збройна окупація цієї країни у 1979 році дала Москві понад 15,000 вбитих і сотні тисяч ранених та — закінчилася прогрою, відкликанням совєтських військ. Афганістан все ще не відзискав своєї повної незалежности і все ще перебуває під комуністичною владою у Кабулі. Але тамошні комуністи дуже непевний союзник СССР. Подібне у ще яскравішій формі в Азербайджані: тамошня комуністична партійно-державна влада леґалізувала Народний Фронт і солідаризувалася з ним в опозиції проти центральної влади Москви. Тому й Ґорбачов прогнав уже тамошній комуністичний провід.

Не можна переводити паралелю на 100 відсотків між Азербайджаном і Афганістаном. Автохтонних хоробрих патріотів Афганістану, які повели збройну боротьбу проти совєтського війська і проти льояльного супроти Москви державного війська підтримувала Америка — зброєю, грішми і фаховими дорадниками. У відношенні до теперішньої політики „сильної руки" Москви в Азербайджані Америка і всі інші членські країни НАТО зберігають політику мовчазного глядача. Мусулманські азербайджанці закликають Іран та інші мусулманські країни — помагати їм. Ніхто не квапиться робити те. Іран щонайвище виявив прихильність тисячам втікачів з Азербайджану. СССР розпоряджає ще такою збройною потугою, що вона, мабуть, дійсно приверне там диктатуру. Але заповіджено вже страйки й „пасивний спротив". Яку силу виявить цей спротив — покаже недалека майбутність. Можливі різні несподіванки, але одно вже тепер не підлягає сумнівові: авторитет центральної совєтської влади і персонально Ґорбачова сильно підірваний. І тому згадана промова Ґорбачова були призначена не так для підсовєтських громадян, як для закордону: що він, Ґорбачов, прагне тільки завести „закон і порядок", — що він був присилуваний вислати військо після невдачі всіх можливих мирних способів наладнати конфлікт і що йдеться тільки про оборону загроженої совєтської конституції. Вашінґтон і Захід не займають одверто прихильного становища супроти свободолюбних азербайджанців, бо для Джорджа Буша і його союзників з НАТО найголовнішою справою є редукція збройних арсеналів і відкликання з Центральної Европи совєтських змоторизованих дивізій. Калькуляція така: чим більший клопіт матиме Ґорбачов на терені СССР — тим більші поступки зробить у ділянці роззброєння. Ця калькуляція може провалитися, коли ці „внутрішні" турботи Ґорбачова стануть такі важкі і трудні, що може заламатися ввесь режим і з ним провалитися і сам Ґорбачов. Речник Кремля Ґенадій Ґерасімов, запитаний кілька днів тому представниками американських телевізійних станцій, чи він не думає, що позиція Ґорбачова захитана, — відповів: „Вона не захитана, але ми маємо перед собою дуже важкі проблеми"...

Один Азербайджан із неповна 7 мільйонами душ — слабий противник. Але разом із Грузією і Вірменією — це понад 20 мільйонів душ, більше, як населення Афганістану. І всі вони — автохтони Кавказу. Війна проти Кавказу може провалити імперію і Ґорбачова.

Володимир Яців

ПОБОЮВАННЯ В МОСКВІ

II.

Особливо Захід не повинен звертати уваги на це, чи Ґорбачов спротивиться політиці цін вільного ринку, і впровадить інші зміни, щоб оживити господарку країни. Захід повинен дбати про це, щоб Східня Европа звільнилась з-під опіки Совєтського Союзу, який знайшовся у критичному уположенні, і це повинно бути першого значення завдання вільного демократичного світу. Країни Східньої Европи, такі як Чехо-Словаччина, Мадярщина, Східня Німеччина, потребують може одного року часу, щоб вибрати у вільних виборах некомуністичні уряди, і стали незалежними на всіх відтинках господарського і політичного життя у своїх країнах.

На підставі відомих фактів, можна сказати, що Захід задумує підтримати Ґорбачова, і дати йому час для реалізації плянів, зв'язаних із змінами на відтинку господарському і суспільно-політичному. Треба підкреслити, що Захід, а зокрема ЗСА рішений дати цю допомогу тому, щоб частинно розв'язати господарські проблеми, якщо ця допомога вимагає кредитів, або необхідних товарів першої потреби, послуг, чи харчів, або політичних концесій, то ціна цієї допомоги не висока, — кажуть політичні аналітики. Можливо, що тепер ще не прийшов час на це, щоб революційною дорогою домагатись від Ґорбачова таких (уступок), як незалежність балтійських народів, розв'язання Варшавського Договору, об'єднання Східньої і Західньої Німеччини в одну державу, або зміна 6-ої точки конституції Совєтського Союзу.

Виглядає, що напрямні зовнішньої політики Заходу, зокрема ЗСА у стосунку до Совєтського Союзу, побудовані на збереженні СССР як великодержави-імперії. Тому, вони стараються допомогти Ґорбачову, в його плянах перебудови, щоб втримати цей Союз Совєтських Соціялістичних Республік, який хилиться до упадку. Однак в інтересі Заходу повинна бути на першому пляні, вільна Східня Европа, доля якої частинно зв'язана із дальшим перебуванням Ґорбачова при владі, як також його активности у введенні змін в системі, на відтинку економічному і суспільно-політичному.

Немає сумніву, що Ґорбачов стремить до цього, щоб Совєтський Союз був сильний економічно і військово, щоб був світовою потугою з соціялістичною системою з людським обличчям. Однак, деякі його бажання, не є в інтересах Заходу, і, як такі, не можуть бути введені в життя. Також його активність створила опозиційні сили з ортодоксальних бюрократів, які відкидають його пляни, і цими потягненнями стримують введення реформ у життя. Зміни, які наступили в такому короткому часі у Східній Европі, напевно не були передбачені політичними східньоевропейськими аналітиками, ані Ґорбачовим, який напевно не думав у шістьох місяцях віддати пів Европи, що сталося без його, і однопартійних комуністичних урядів згоди, які не мали сили встоятись проти сильних зрушень народних мас.

У зв'язку з цими історичними подіями, можна було б поставити питаннь, чому Східня Европа є так важливою у зовнішній і внутрішній політиці Совєтського Союзу. На це питання, можна було б відповісти без ніяких сумнівів, що із втратою країн Східньої Европи, Совєтський Союз втратить статус великодержави. Знову зміни, які наступили на відтинку суспільно-політичному, а це відкомунізовання Східньої Европи, є правдивою дорогою наслідування до відкомунізування Совєтського Союзу. Перед кількома місяцями реформи в Москві стали поштовхом для реформ у Східній Европі. Тепер цей процес почався у Совєтському Союзі. Совєтські реформісти бачачи лібералізаційні зміни у Східній Европі, домагаються цих самих змін у Совєтському Союзі. Депутати, члени Верховної Ради на другій сесії, вимагають обговорення 6-ої точки конституції, яку треба змінити., Така зміна цієї точки і введення її в життя, було б початком демократизації системи, якої домагаються народи Совєтського Союзу.

Країни Східньої Европи, які звільнилися від однопартійного володіння, в недалекому майбутньому стануть демократичними країнами західнього зразка. Однак, покликаючися на приклади Ґорбачовської історії, де сьогоднішні домагання, стають завтра новими принципами, можна сказати, — і це є можли-

(Закінчення на стор. 4)

Микола Руденко

ЛИСТ В УКРАЇНУ

Десь п'ятнадцять років тому, іще до арешту, я спостерігав, як безлюдніє українське село. Видовисько гнітюче, скорботне. Часом аж моторошно стане — ніби знов повернувся голодомор, який робив українські села безлюдними. Хати порожніють, вікна й двері забивають хрест — навхрест старими дошками. Щось схоже я бачив у тридцять третьому. Але ж ні — сьогодні причина інша. Молодь покидає колгоспи, влаштовується в містах або селищах міського типу. Хто іде на шахти в Донбас а хто аж на Тюмень — там, кажуть, іще можна якось заробити.

Так, сьогодні причина інша — не така трагічна, як у тридцять третьому. І все ж для села, для української землі наслідок майже той самий: Україна втрачає своїх громадян не тисячами, а мільйонами. Щоправда, фізично вони не вмирають, але для України ці люди втрачені назавжди — десь серед сибіряків збільшується прізвищ, котрі закінчуються на „енко".

Я й сьогодні живу серед багатотисячних Енків, які давним-давно покинули Україну. Декотрі з них ніколи її не бачили — вони народилися в Америці або Канаді. Часом це вже четверте покоління переселенців з України. Але ж загляньте до їхніх будинків — поруч з Біблією ви завжди побачите „Кобзар". А господарі хоч інколи й розмовляють з англійським акцентом, проте рідною мовою називають українську. І не просто називають, а знають її досконало.

Чому ж зовсім не так діється, коли українцям у пошуках заробітку доводиться переселятися в Російську Федерацію? Батьки хоч поміж собою розмовляють українською мовою, а від дітей мови Шевченка й Франка вже не почуєш ніколи. Більше того: сьогодні понад десять відсотків українських громадян рідною мовою називають не українську, а російську. І це навіть не ті, що виїхали в Росію — це ті українці, які живуть на Вкраїні, але зреклися материнської мови. Це до них звертається установчий З'їзд Народного Руху України з гірким батьківським словом:

„Ми звертаємося до вас, брати і сестри — до вас, хто складає оті горезвісні понад десять відсотків українського народу за переписом 1979 року, хто, зрікшись материнської мови, своєю рідною мовою визнає мову російську. Ми сприймаємо ваш вибір не як зраду свого народу, а як трагічний наслідок злочинної акції на підрив української національної культури впродовж усієї нашої історії, починаючи з валуєвського циркуляру і закінчуючи сусловсько-брежнєвськими директивами..."

Відозва Народного Руху України недвозначно відповідає на питання: чому українці за океаном навіть у четвертому й п'ятому поколінні лишаються українцями, а українці вдома, на батьківській землі, зрікаються свого українського кореня? Триста років московського гніту — ось причина самовідчуження, а фактично національно-духовного самогубства.

Далі Народний Рух звертається:

„Ми закликаємо вас не лише переглянути ваш вибір, а й повернути рідну мову своїм дітям, навчити їх любити й берегти її, гордитися нею".

Треба гадати, що цей заклик почула українська молодь, бо звідки ж у поспіль зрусифікованому Києві взялося 50,000 демонстрантів під блакитно-жовтим знаменами? Згадана демонстрація і ґрандіозний мітинг відбулися 22-го жовтня. А сотні розірваних на цьому мітинґу й затоптаних черевиками комсольських квитків — хіба не доказ національного пробудження? Українська молодь цією безкомпромісною акцією каже: ви нас ошукували десятки років — годі!

Але ж не поспішаймо висновувати, що Україна вже воскресла — ні, вона все ще втрачає своїх синів і дочок, які забивають материнські хати й рушають кудись на Алтай, навіть у Заполяр'я, бо вдома для них немає роботи. Газета „Правда", орган ґорбачовського ЦК, повідомляє, що в Совєтському Союзі сьогодні понад 20 мільйонів безробітних. А завтра їх буде ще більше. І коли це каже „Правда", то на цей раз, мабуть, вона уперше каже правду...

Покищо я говорив про молодь. Але ж є старше покоління, котре на пожарищах Другої світової війни споруджувало ті хати, які сьогодні покидають колгоспні юнаки й дівчата. Поцілувавши дітей на прощання, сиві батькі лишаються жити в так званих безперспективних селах.

З великим болем я споглядав вибілених старістю людей, котрі мали нещастя бути засновниками колгоспів. Безсилі, нікому не потрібні, вони навіть не можуть у своєму селі купити казенний буханець хліба — у їхнє село хліб не привозять. Отож доводиться ходити по нього кілометрів з десяток — до якогось містечка або в більше, перспективне село.

Я набачився цих бідолах. І дивна річ: вони сприймали своє незатишне життя без трагізму, як цілком нормальне. Мабуть тому, що кращого життя ніколи й не бачили. Я не раз чув від них оці слова: „А чого ж? Жити можна". Так я й назвав свого вірша, написаного іще в 1972 році — „Жити можна".

ЖИТИ МОЖНА

Є лісова дорога до села —
Туди іще бруківка не дійшла.

З десяток верст ідуть баби й діди,
Щоб хліба в клунках принести туди.

І споглядають сосни та дуби,
Як тужаться під клунками горби.

Та селянин уже до цього звик.
Гребе пісок дірявий черевик.

А як загрузне стомлена нога,
Її сучкуватий костур помага.

Ідуть, сміються. А чого ж тужить?
Раз хлібець є, то можна якось жить.

Це ще не лихо. А було ж, було:
У тридцять третім вимерло село...

Ідуть бабусі та діди старі.
Шумлять над ними сосни угорі.

Гілля од вітру гнеться і дрижить...
Чого ж тужити? Можна якось жить.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

Біологічний та електронний комп'ютори

Наш мозок це біологічний комп'ютор, який вміщає більше інформацій, ніж усі бібліотеки світу. Його перевага над електронним комп'ютором в тому, що він може працювати в найбільш несприятливих та недогідних умовах.

Наш мозок важить тільки три фунти, але він вміщає 280 мільйонів більше інформацій, ніж найбільш софістикований електронний комп'ютор. Щоб електронний комп'ютор був здатний виконувати ті всі складні функції, що наш мозок, він мусів би бути 100 поверхів заввишки, а своєю величиною дорівнюватися поверхні середнього американського стейту.

Наш мозок складається із сотні більйонів невронних клітин, або невронів. Хоч мозкові клітини постійно вмирають і ніхто їх не відбудовує, у противагу до інших органів нашого тіла, зарекордовані інформації в його пам'яті залишаються в ньому теоретично до кінця нашого життя.

Наш мозок, крім пам'яті, виконує також цілий ряд інших функцій і згадати б тільки вирощування різних хемічних речовин, які називаться невронні передачники (трансмітери). Одні з них формують наш настрій, другі діють як знеболювачі, треті, як заспокоювачі (транквілізатори) а ще інші, як присмирювачі (suppressants) апетиту. Не слід , притому, забувати, що наприклад, думання виснажує мозок, не менше, ніж фізична праця.

Ці всі різнорідні завдання мозок виконує, завдяки своїй незвичайно видайній господарській системі та цілого ряду допомагачів, до яких слід зарахувати прочисні клітини, що діють, як мініятюрні „вакуумні клінери", всмоктуючи зужиті або пошкоджені тканини чи їх частини унапрямлюють їх до найближчої кровоносної судини, з якої забирає їх струмінь крови.

У порівнянні з мозком електронний комп'ютор доволі примітивний. Його бо треба наперед запрограмувати та включити до нього зовнішній електричний струм, щоб він почав діяти. У противагу до нього, мозок вирощує собі власний електричний струм. До речі, кожна його невронна клітина становить мініятюрну електростанцію. Але найменший електричний недолік чи т.зв. аварія в мозку призводить до припинення його нормальної дії, а в тому, нашого життя.

Під час операції мозку пацієнт часто-густо є свідомий і його реакція улегшує працю хірурга-невролога, коли він стимулює відкриту частку мозку. До речі, в часі операції мозку, він нам не болить, тому, що мозок не має чуттєвого змислу.

Друга основна різниця між електронним комп'ютором та мозком — це самоудосконалювання та самоускладнювання мозку з ростом людини, у противагу до електронного комп'ютора, який раз запроєктований та виготовлений, залишається таким самим, без уваги на тривок його праці й життя.

Електронні комп'ютори роблять рішення на основі твердих та холодних даних. Вони також не турбуються вислідами своїх рішень. Цього не можна сказати про працю нашого мозку, який є постійно „забарвлений" нашим почуваннями та емоціями. Тому такі поняття, як „подобається" і „не подобається, „очікування" та „наслідки", мозок завжди бере до уваги, крім цього наш мозок має перевагу над комп'ютором здібністю творення та винахідливости.

Електронний комп'ютор працює крок за кроком, хода, за ходою, на основі законів логіки й тому у ньому не має „творчих стрибків", далеко вперед чи взад. Таку здібність має за те наш мозок, включно із здібністю мислення, а навіть розв'язування інших проблем, працюючи одночасно над зовсім протилежною проблемою, наш мозок може також діяти на різних рівнях свідомости. Мало того, він постійно зайнятий прикликуванням спогадів, навіть тоді, коли він очмарений дією алкоголю, наркотику чи сну.

Електронний комп'ютор не може зрозуміти також деяких тонких різниць так добре, як людський мозок. Наприклад, навіть дитина може легко зрозуміти, що „два" та „2", це те саме поняття, але вияснити цей нюанс комп'юторові, це доволі важке завдання. Єдина перевага комп'ютора над мозком — це його шалена швидкість дії та невразливість на змучення. Але заберімо з комп'ютора частку його пам'яті — він перестає діяти. Він теж не всилі вибрати з юрби людей, напр., обличчя нашого доброго знайомого, якого ми не бачили через 20 років. Така здібність вимагає непересічної пам'яті та здатности запам'ятування даного зразка, моделю чи обличчя. І ті речі, покищо, та мабуть на час непередбаченої майбутности, залишається у домені дії біологічного комп'ютора, себто нашого мозку.

Звичайно, важко сьогодні порівнювати інтеліґенцію нашого мозку (якому забрало 5 мільйонів років біологічного розвитку) з електронним комп'ютором, якому в цьому році сповнилося щойно 44 роки життя.

Хто проте, слідкував за його мерехтливим злетом, мініятюризацією, проблисками електронної інтеліґенції та проникненням усіх ділянок людського життя, тому не важко передбачити його дальшого злету, впливу та внеску у розвиток нашої плянетарної цивілізації, не за дальших п'ять мільйонів, але за наступних п'ятдесят років.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Мирослав Прокоп

НА ПОРОЗІ НОВОГО ДЕСЯТИЛІТТЯ

III

А це не є маловажне, коли мати на увазі, що, в результаті важких ран завданих нашому народові за останні десятиліття, люди могли таку віру втрачати, і то не тільки на рідних землях але також в діяспорі. Бо у нас так багато говорилося й писалося про русифікацію України, про занепад національної свідомости, про втрату історичної пам'яті, про те, що нас ніяк не можна рівняти з поляками, балтицькими, чи іншими поневоленими народами, що в результаті цього могло виринати в людини питання чи загалом існують якісь перспективи перед Україною.

Це правда, що підстав для песимізму було і є чимало, бо наша нація скалічена в багатьох відношеннях. Сам факт, що сьогодні, при кінці XX століття, ми маємо вести боротьбу за права української мови чи школи в Україні — говорить сам за себе. Ясно, що тепер ми платимо великий рахунок за духовне спустошення останніх десятиліть спричинене чужою владою. Але власне сьогодні видно також, що незалежно від нанесених втрат, наш народ виявляє подивугідну спроможність відроджуватися, свідченням чого є згадувані події і процеси минулого року в Україні, є вихід на публічну арену в Україні провідних людей і, за ними, тисячів їхніх послідовників, які, ті провідники, можуть, як сказано, авторитетно говорити в імені українського народу і які ставлять перед ним чіткі політичні програми дії.

Притому треба мати на увазі, що за винятком Української Гельсінкської Спілки, яка має за собою довгі роки праці, всі інші неформальні організації, отже також Рух, є порівняно молодими формаціями, без потрібної політичної і організаційної підготови і досвіду. А діяти їм треба серед суспільства, в якому ще донедавна всяка організована дія — за винятком цієї, що її ініціювала партія — була донедавна заборонена і переслідувалася кримінальним кодексом. Та й ще тепер Рух, а також деякі інші неформальні об'єднання, досі не мають офіційного визнання владою і за таке визнання мусять боротися, на них постійно нападають в пресі, ширять наклепи, переслідують. Але незалежно від того їх визнають ширші кола суспільства, вони також вже здобули собі ім'я в чужинецькому світі, природно, зокрема, серед української діяспори.

Зрушення в громадській думці в Україні, постання організованих громадських структур у формі неформальних організацій та об'єднань, взагалі пробудження заінтересування ширших кіл суспільства і його активізація, що сталося зокрема протягом 1989 року, зактуалізувало українську проблему також поза межами Совєтського Союзу. Особливо останньо, після перемоги демократичних сил в Східній Европі, також в балтійських республіках, про Україну починають говорити в світі як про одну з вузлових проблем, що постає перед світом у 1990 роках.

Природно отже, що теперішнє зрушення в Україні стало також в центрі уваги української діяспори, вона слідкує за ними зі справжнім захопленням. Притому, завдяки численним відвідинам діячів з України і модерній техніці, передусім відеокасетам, українці на Заході можуть слухати розповіді учасників чи бачити події в Україні на екранах своїх телевізійних апаратів. Це дуже зближує нас з земляками і, треба надіятися, причиниться до духового відновлення також у діяспорі, бо воно тут не менше потрібне чим на батьківщині. За останні місяці є чимало показників того, що українці на Заході стихійно і організовано стараються включитися в теперішнє відродження в Україні, підтримати його морально, політично і матеріяльно. Це здорові вияви єднання українських людей понад кордонами, що їх ділять.

Притому, з природи речі, найбільше уваги української діяспори зосереджується на тих організованих формаціях, які очолюють теперішні процеси в Україні, над їх плянами програмами і діями. У зв'язку з тим, в деяких колах діяспори можна почути також критичні голоси про характер і зміст цього руху, передусім про програму і діяльність Народного Руху України за Перебудову. Ставляться питання наскільки їхня програма самостійницька і наскільки діячі Руху справді боронять українські державницькі інтереси, чи їхною методою є незалежна українська держава, бо, як пишеться, ті діячі це здебільшого „комуністи-інтернаціоналісти", „неокомуністи, мінімалісти, чи прямо опортуністи. А вслід за тим йдуть поради що і як треба нашим братам в Україні робити, які вимоги і програми ставити. Парадокс є такий, що в цьому самому часі в самій Україні партійна бюрократія та імперські шовіністи обвинувачують діячів Руху в екстремізмі і націоналізмі.

Звичайно, не можна мати застережень до критики програми і діячів НРУП, УГС, чи інших неформальних чи формальних організацій. Критичний обмін думками є невідлучним елементом кожного вільного суспільства. Зрештою, не кожну думку, програму, чи дію, що виходить з України, треба приймати як догму. Все таки, однак, критику не слід вести відірвано від дійсности, від об'єктивних умов життя.

Закінчення буде.

Проф. В. Брюховецький...

(Закінчення зі стор. 1)

мого дисидента і літератора Євгена Сверстюка. Присутні привітали обох гостей довготриваючими оплесками.

Проф. Брюховецький говорив про організацію НРУП, про те, як сприйняла НРУП Україна та про те, як можна тепер допомогти Україні.

Організація НРУП і його Установчого з'їзду була нелегкою, скомплікованою справою. Тим більше, що „наші опоненти", як їх делікатно назвав доповідач, робили різні старання, щоби розбити згоду і єдність серед одиниць і груп членів НРУП. Віддано багато часу дискусіям і договоренням між поодинокими групами, щоби знайти потрібні компроміси, потрібну спільну мову, конечну єдність.

Великим досягненням з'їзду НРУП було те, що, мимо перепон, вдалося сконсолідувати всі сили.

У час організації НРУП та під час з'їзду, організатори цього руху не були певні, сказав проф. Брюховецький, яка буде підтримка цього діла серед населення України. Були сподівання у першу чергу на інтеліґенцію. Але сподівання на підтримку інтеліґенції не виправдали себе. Велика частина інтеліґенції, навіть частина письменників, науковців зайняли дуже пасивну поставу. Причина в тому, що інтеліґенція є під сильним ідеологічним тиском.

Зате несподівано велику підтримку дістав НРУП від широких робітничих і селянських мас України. Після з'їзду НРУП отримав 280,000 листів.

Робітник із Білої Церкви писав: „Тримайтеся... за вами народ... навіть якщо ви відійшли б, остану — я і зі мною правда". Д-р Брюховецький згадав теж стареньку бабусю-колгоспницю, яка із своєї маленької старечої пенсії жертвувала на НРУП.

Що може пошкодити НРУП? Проф. Брюховецький сказав, що найбільшою загрозою для НРУП є незгода, нетерпимість, яку наші опоненти стараються сіяти серед членів, одиниць і гуртів НРУП.

Як діяспора може помогти Україні? Матеріяльна допомога потрібна, але спершу, основою всього є — людина і, на думку проф. Брюховецького, найважнішою справою є підготова відповідних працівників, фахівців. Для відбудови України треба фахівців у різних технічних, господарських, торговельних й інших галузях на рівні фахівців високорозвинених країн. У зв'язку з тим є корисним подбати про місця у високих школах, наукових інститутах, у деяких передових підприємствах і навіть на великих фармах, де українці з України, з відповідними кваліфікаціями і підготовою, набували б знання, спеціялізацію і практику, потрібні для перебудови і відбудови в Україні.

Д-р Брюховецький згадав, що дуже багато буде залежати від висліду виборів депутатів, які відбудуться в Україні 4-го березня ц.р.

Після доповіді слідували питання із залі. На питання, які є тепер взаємини між НРУП і російською меншиною, що її цифра досягає в Україні 10 мільйонів, проф. Брюховецький відповів, що ці взаємини є різні, є багато росіян, які ставляться до НРУП позитивно, а то й прихильно. Люди, що від них НРУП і українство взагалі зустрічає найбільше ворожнечі це не росіяни, а власні „малороси" і „хахли".

Слід відмітити, що перед виступом перед українською громадою в УОКЦентрі, проф. Брюховецький відвідав, завдяки зв'язкам і заходам КОНЛПУ, найбільший філядельфійський щоденник „Філядельфія Інк вайрер", де впродовж двох годин інформував доброю англійською мовою редакційну колеґію і зокрема відому кореспондентку Т. Рубін, про теперішній стан на Україні. Т. Рубін виїжджає на кількамісячне призначення до Москви і зробила заходи щоби бути у контакті з проф. Брюховецьким.

Слід зареєструвати дуже позитивний факт, що щонайменше 50 відсотків присутніх на зустрічі з проф. Брюховецьким були молоді громадяни у віці нижче 55 років.

Діти...

(Закінчення зі стор. 1)

Діти, що поїхали до Ізраїля. У першому ряді (зліва): М. Фішбайн, Т. Лукіна, З. Воронка, і А. Артеменко.

Від Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля у ЗСА (ФДДЧ) прощала дітей Зірка Воронка, дружина проф. Романа Воронки, заступника голови ФДДЧ. Вона пояснила у телевізійній передачі працю української громади у ЗСА, яка допомагає дітям України через ФДДЧ. На питання кореспондента З. Воронка заявила, що вся допомога фонду йде через НРУП та пояснила чому.

Від Українського Фонду Культури прощав дітей письменник та депутат Борис Олійник.

Створилося...

(Закінчення зі стор. 1)

шими епітетами сталінської доби. Та прихильників у Скорбенка виявилося набагато більше.

Дехто, не чекаючи на відповідь через газету, розшукував адресу С. Скорбенка через довідкове бюро. Всім хотілося прискорити створення Українського Товариства і уже в травні відбулися перші збори ентузіястів. А трохи згодом відбулася й конференція, на якій С.Скорбенка обрано головою Українського Культурного Товариства (УКТ), яке діятиме у заполярній Мурманській області.

Коли Скорбенка запитали, що спонукало його до створення національного товариства там, де люди вже не вміють розмовляти рідною мовою, а їхні діти й не розуміють її, він відповів:

„Саме життя... Збереження національних мов, культур, звичаїв хвилює всіх не менше, ніж страйки шахтарів, нестача продуктів чи проблеми політичного устрою. Але для мене найважливішими виявилися спогади дитинства... А дитинство моє пройшло в Україні, в селі Опишняни на Полтавщині... І все, що було довокола — ліс, річка, сонце, хліб — називалося тоді українськими іменами..."

Дружина в нього росіянка, тому сини, вже дорослі, ледве знають по кілька українських слів. Така або подібна ситуація мало не в кожній родині, де не лише діти, але й самі батьки почали втрачати той корінь, що пов'язує їх з рідним краєм. А людей таких у Мурманській області понад 90,000 і всіх їх хвилює те ж саме. Тому „відлига", ніби весна, пробудила їхню свідомість і в серцях зазвучали українські слова, голос рідної пісні, колядки, щедрівки і почали вони розцвітати, ніби проліски з-під весняного снігу.

Так народилося Українське Культурне Товариство, яке нараховує вже понад 60 осіб і люди все прибувають, хоч живуть на далеких відстанях і мають великі труднощі з транспортом. Товариство ще не має ні приміщення, ні фондів, тому вирішили збирати по одному карбованцю вступних і по 50 копійок щомісячних вкладок. Це не дасть великих прибутків, але часом і з малої насінини може вирости дерево, яке дасть плоди.

Є в Мурманську і незмішані родини, які вдома розмовляють тільки по-українському й діти їхні добре володіють українською мовою. Тепер вони мають намір створити українську школу, щоб усі діти українського походження хоч раз на тиждень мали змогу вивчати рідну мову, культуру, історію. Вирішили вони також заснувати бібліотеку з українськомовною літературою і ця пропозиція також знайшла відгук серед учасників конференції. Уже з'явилося понад 50 книжок, але це тільки початок.

Товариство організувало гурток художньої самодіяльности і їхній хор української пісні вже привернув до себе увагу: його запросили на відкриття пам'ятника Кирила і Методія в Мурманську наприкінці травня 1990 року, коли відзначатиметься День слов'янської писемности.

Члени товариства включилися в боротьбу за відновлення історичної правди про долю України. Також налагоджують контакти з вояками, яких послано з України відбувати військову службу в Заполяр'ї.

Посилати різні видання можна на адресу: СССР, 183008, г. Мурманск, ул. Зои Космодемьянской, 26, кв. 88, Марчук Алле Николаевне.

Мистець...

(Закінчення зі стор. 1)

„Летів пташок", до української народної пісні, монотипія.

років працював лише в графіці, але тепер вже 13 малює також в олії.

Це завважили ми відвідуючи виставку в ОМУА, де багато, поруч ліноритів, олійних картин, цікавих та інакших від того, що привикли ми бачити у Остафійчука.

Перебуваючи раніше у його робітні в Торонто, ми бачили також зразки його нових праць і в олії, і в графіці, тому тепер ставимо питання, що йому краще відповідає та чим зараз займається.

І. Остафійчук стверджує вже з практики перебування на Північно-американському терені, що легше жити мистцеві із влаштовування виставок, як із ілюстрації книжок. Все ж на виставках покупці більше зацікавлені графіками, ніж олією, можливо з уваги на ціну.

Але І. Остафійчук таки ніяк не покидає книжкової графіки та каже, що працює над обкладинкою до книжки Яра Славутича і буде ілюструвати збірку поезій Івана Світличного.

Подивляємо працьовитість і плодовитість І. Остафійчука. На одній виставці в Ню Йорку ми побачили 75 його картин, а він вияснює нам, що до кожної виставки підготовляється пересічно лише місяць.

Перед ним пляни виставок весною в Парижі і Лондоні і ще багато інших на терені ЗСА.

[illegible] робітня на затишній вулиці Торонто, де ми мали нагоду побувати, привітлива усмішка дружини Дзвінки, що також пильно працює, як диригент дитячого українського хору, і портрет матері І. Остафійчука, що пишається на почесному місці у його робітні. Може оці дві жінки, які для мистця найближчі, дають йому постійне натхнення і творчу снагу, яку він завжди потребує.

У вівторок, 30-го січня 1990 р. о год. 9-ій ранку
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІД СМЕРТИ
нашої близької Своячки

ПОЛІКСЕНІЇ ВЕРШХОВСЬКОЇ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

Продовж кількох, останніх років Покійна добровільно помагала при розсилці видаваних церквою пакетиків різдв'яних карток і при провадженні картотеки жертводавців Українського Культурного Центру в Гантері.

Всіх, кому покійна була близькою, просимо в тому дні помолитися за її душу.

ІВАН І НАТАЛІЯ МАКАРЕВИЧ

В ТРИДЦЯТЬ ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Незабутньої МАТЕРІ

бл. п.

Олександри з Ліницьких МАРКОВИЧ

був. артистки ЛАВРОВСЬКОЇ

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 4-го лютого 1990 р., о год. 11:10 ранку
в катедральному храмі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії у Філядельфії, Па.
833 N. Franklin Street, Philadelphia, Pa.

До участи в Панахиді сердечно запрошую Приятелів, Артистів, Учнів, Студентів, Знайомих.

Проф. ЗОЯ МАРКОВИЧ, донька

У пам'ять Дорогого і Невіджалуваного ШВАҐРА і ВУЙКА

бл. п. д-ра Володимира Лазорка

Ванкувер, Канада

складаємо $200.00 (двісті дол.)
на ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ у Бразилії.

Ярослава і Юрій ГЕРМАНИ з Родиною

Дня 25-го листопада 1989 р., по не довгій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшов від нас у Вічність, на 90-му році свого трудолюбивого життя

* 11. I. 1900
† 25. XI. 1989

наш Дорогий
БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п.

ВАСИЛЬ ДЕРКАЧ

Покійний походив із села Космирин, Бучацького повіту на Західній Україні.

Молодим юнаком вступив в ряди Української Армії і був учасником наших Визвольних Змагань. Після воєнного лихоліття Першої Світової Війни повернувся в рідне село, заклав родинне гніздо і власною працею та трудом, при помочі вірної дружини, придбав гарне, взірцеве господарство, рівночасно віддаючи сили для добра своєї громади. Був для всіх прикладом доброго мужа і батька, доброго господаря, чесного громадянина, що стояв у проводі громади і провадив її до добробуту, свідомости і освіти.

Працював невтомно не тільки для добра своєї родини, але завжди, як правдивий патріот, почував на собі обов'язок за добро спільноти. Вимагав від усіх працьовитости, справедливости, правди і посвяти, бо сам був тими прикметами так щедро сповнений.

Серед бурхливих подій Другої Світової Війни родина Покійного залишає Рідні Землі з малими дітьми і так починається довгий скитальський шлях — через Чехо-Словаччину, Мадярщину, Австрію та Німеччину — аж до приходу Американської Армії. Відтак злиденні табори біженців, а в 1949 році родина Покійного прибуває до Америки. Тут остаточно поселюється в Чикаґо. Найбільшим бажанням Покійного — це виховання своїх дітей на засадах християнських чеснот, якими сам Покійний з дружиною були вщерть сповнені, та в любові до своєї Церкви і свого Народу.

Своїм прикладним, праведним життям Покійний вже на цьому світі напевно заслужив собі на вічну нагороду в небі, а серед нас усіх вічну пам'ять.

Нехай привітна земля американська буде Йому легкою.

Цією дорогою складаємо нашу щиру подяку всій Родині, Приятелям та Знайомим за щирі вислови співчуття у нашому горю, за участь в похоронних відправах, за пожертви своїх молитов та Служб Божих в намірені Покійного та за вінки і квіти.

Нехай Всевишній винагородить усіх Вас, що в який небудь спосіб старалися улегшити наше родинне горе.

В глибокому смутку:
син — ІВАН з Родиною
дочка — НАТАЛКА БІЛОУС з Родиною
син — БОГДАН з Дружиною
дочка — ГАНЯ МЕЛЬНИК з Родиною
дочка — МАРІЙКА КУЛЯС з Родиною
дочка — НАДЯ КЕНДЕЛ з Родиною

Ділимося сумною і болючою вісткою, що в суботу, 20-го січня 1990 р. в Мюнхені, в Німеччині, на 68-му році життя відійшов у Вічність з волі Всевишнього

Високопреосвященніший Владика

сл. п.

Володимир Дідович

АРХИЄПИСКОП УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

Владика Володимир прийшов на світ 16-го вересня 1922 р. на Волині. Приймав активну участь у революційно-визвольній боротьбі проти німецьких окупантів в час 2-ої Світової війни, був членом Президії Української Національної Ради та членом проводу Українських Націоналістів.

Був довголітнім головним секретарем Українського Вільного Університету в Мюнхені, а опісля посвятився цілковито службі Богові й Українській Автокефальній Православній Церкві, як ревний священик, а потім як її Владика-Архиєпископ.

Жалібні відправи відбулися в днях 27-го і 28-го січня 1990 р. в Мюнхені, після яких Тлінні Останки Покійного Владики будуть перевезені до Бавнд Бруку, Ню Джерзі, ЗСА.

2-го лютого ц. р., о год. 7-ій веч. буде відправлена Соборна Архиєрейська Панахида в церкві св. Андрія Первозванного, а 3-го лютого о год. 9-ій ранку буде відправлена Соборна Архиєрейська Літургія з Літією, після яких відбудуться поховання на місцевому цвинтарі-пантеоні в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Траурна Трапеза по сл. п. Владиці відбудеться відразу після поховання в залі Культурного Центру УАПЦ в Бавнд Бруку.

Закликаємо подруг і друзів прийняти численну участь в жалібних відправах і поминках.

Провід Українських Націоналістів

Окружний Комітет УНС в Дітройті

з жалем ділиться сумною вісткою із Союзовою Родиною та цілою Українською Громадою, що в середу ранком, 17-го січня 1990 р., проживши 71 рік, упокоївся в Бозі після важкої недуги

бл. п.

ВАСИЛЬ ПАПІЖ

довголітній пресовий референт Окружного Комітету та редактор Пам'яткової Книги Тридцять Першої Конвенції УНС в Дітройті.

Після похоронних обрядів Тлінні Останки спочинуть на цвинтарі St. Hedwig, Deaborn Heights, Mich.

Управа Комітету

Управа Фундації Українського Вільного Університету в Америці

ділиться болючою вісткою з Членством Фундації, Студентами і Професорами УВУ та Українською Громадою, що після тяжкої недуги відійшов у Вічність в суботу, 20-го січня ц. р. в Мюнхені, Зах. Німеччина

бл. п.

Архиєпископ УАПЦ

Володимир (Дідович)

довголітній головний секретар УВУ.

Родині Покійного, Українській Православній Громаді, всій Українській Спільноті складаємо вислови глибого співчуття.

У Світлу Пам'ять Покійного Владики, Управа Фундації УВУ призначила в Його імені одну стипендію на літній семестр 1990 р. при Українському Вільному Університеті в Мюнхені.

Управа Фундації УВУ

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в середу ранком, 17-го січня 1990 р., проживши 71 р., з волі Всевишнього відійшов у Вічність після важкої недуги

наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК І БРАТ

бл. п.

ВАСИЛЬ ПАПІЖ

редактор „Слова Підгаєччан", голова 175-го Відділу УНС, визначний член суспільно-громадських організацій, публіцист і меценат.

ПАНАХИДА в четвер, 18-го і в п'ятницю, 19-го січня 1990 р., о год. 7-ій веч., у похоронному заведенні Santeiu, Garden City, Mich.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 20-го січня 1990 р., о год. 9-ій ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Дітройті, а Тлінні Останки спочинуть на цвинтарі St. Hedwig, Dearborn Heights, Mich.

Опечалені горем:
дружина — ГАЛЯ
брат — ІЛЬКО в Україні
[illegible]
та близьче і дальше Родина в Україні і в діяспорі

РЕАГУЮЧИ НА ПРОХАННЯ новостворених політичних партій, які потребують більше часу на своє власне організування, тимчасовий уряд Румунії великою більшістю голосів вирішив відложити вибори на один місяць, до 20-го травня. Старший член правлячої Ради народного спасіння Сільву Бруцан подав до відома, що Рада підтримала попереднє рішення з 1-го січня виставити також від себе окремих кандидатів у виборах. Це останнє повідомлення було несподіванкою для всіх, бо деякі члени РНС були за тим, щоби РНС не брала участи в партійному політикуванні.

Зустріч з новітнім кобзарем — Василем Нечепою

Василь Нечепа з д-ром Святополком Шумським.

Одним з передових та визначних в Україні митців кобзарського та лірного мистецтва є Василь Нечепа. Син славної землі чернігівської, він ще з малечих літ відчув в собі покликання стати кобзарем і лірником та заманіфестувати перед світом велич кобзарсько-лірного мистецтва, виконуючи старовинні українські пісні і канти поряд з новітніми думами.

За стараннями Товариства Українських підприємців і професіоналістів він завітав до нас, і в неділю, 26-го листопада 1989 р. в Народному Домі Української Громади Південної Австралії дав свій перший гостинний виступ. Віртуозна гра на обох інструментах, його чистий і ґримкий, одначе приємний голос та добірність репертуару викликали в присутніх сльози зворушення та спонтанні оплески.

Першу частину виступів Василь Нечепа присвятив творчості Тараса Шевченка. В другій частині мистець виконував старовинні українські пісні і канти, а також і деякі новітні, серед яких велике враження на всіх зробила його пісня, повна трагізму, про Чорнобиль. Висока техніка гри та її поєднання зі сольоспівом давали присутнім велику естетичну насолоду. Його гостинний концерт був доброчинного характеру і увесь дохід був призначений на поміч жертвам чорнобильської аварії, а особливо хворим дітям.

В день перед його виступом, ми мали змогу окремо пізнати цього небуденного новітнього українського кобзаря на прийнятті серед представників нашого молодшого покоління в Мирославі Гоян-Діксон та її мужа. Під час нашої розмови з Василем Нечепою можна було відчути його щиру українську вдачу, його завзятість у розшуках українського автентичного старовинного фольклору. Він зі щирістю розповів що першим, хто „надхнув" його та спрямував зацікавлення до кобзарсько-лірного мистецтва був його дідусь, який вкладав у душу внука любов до української старовини та до українського фольклорного мистецтва. Згодом, коли Василь Нечепа робив свої розшуки історії кобзарства в Україні, він пізнав, що центром кобзарства була його рідна Чернігівщина. Великі кобзарі: Остап Вересай, Пархоменко, Василь Шут та інші були вихідцями Чернігівської Кобзарської Школи. Сліпих кобзарів Василь Нечепа характеризує як „совість народу", які стали основою кобзарства в Україні. Сьогодні український нарід співає понад 300,000 пісень та багато з них виконується на кобзі і бандурі. Цього вечора Василь Нечепа заграв нам на кобзі дві пісні: „Гомін гомін по діброві" та „На Чорнобиль журавлі летіли". Остання пісня була створена недавно. Слова написав Дмитро Павличко, музику Білаш. Цю пісню Василь Нечепа співав у Києві на стадіоні при сто-тисячній публіці.

Другим старовинним нашим інструментом, яким Василь Нечепа зацікавився з 1961, році є ліра. Своєму збереженню ліра завдячує 83-літньому лірникові Гребневі, який помимо тодішнього незацікавлення послідовно пропагував та демонстрував вартість та гідність нашої старовинної ліри. Він виконав на лірі кілька пісень та з особливою переконливістю заграв пісню „Ой гірка калино". Подорожуючи поза Україною В. Нечепа навіть полонив серця тамільського населення Індії, виконуючи їхні народні пісні їхньою мовою. Вони дуже полюбили ліру, можливо тому, що цей інструмент є дуже подібний до староорійських музичних інструментів давно привезених з України їхніми пращурами в Індію.

Ця зустріч напередодні виступу нашого гостя з України була характерною тим, що відчувалася питома українська щирість, гість і присутні були молоді та творили бадьорий настрій. У всіх палала любов до України та її багатої культури, а особливо музики і пісні. Були там також присутні дві гості з України, включно з кореспондентом „Радянської України". Всім їм на прощання громадно відспівано „На многії літа". Ще довго після того місцеві гості забавлялися, як-то колись на „вечерницях", співаючи пісень під акопаніяменти двох акордіонів, гітари та скрипки. Це були хвилини духовно-естетичної насолоди та відпруження.

Д-р Святополк Шумський

Побоювання...

(Закінчення зі стор. 2)

вим, що якусь форму політичного плюралізму приймуть у Совєтському Союзі, не зважаючи на сильну опозицію партійних ортодоксальних бюрократів.

Треба підкреслити, що народи Совєтського Союзу не тільки що бажають, але вимагають, щоб зміни в системі на господарському і суспільно-політичному відтинках були введені негайно. Також щоб бажає собі Захід, який уважає, що система соціялістична московського зразка показала себе не тільки негуманною, але нищівною на всіх відтинках життя. Тому реформи конче потрібні для оздоровлення країни, які повинні змінити деякі точки конституції, що стримують процес демократизації країни.

Однак, коли реформа системи є подумана на це, щоб Совєтський Союз був збережений для дальшого поширення світового комунізму, і якщо це означає відкладення, або відкинення пошуків за свободою, яка там несподівано заскочила ортодоксальних режимників-бюрократів, то наслідки цих зрушень можуть бути катастрофічні, як для правлячої кляси, так і для народів Совєтського Союзу.

Довкола справи Національного Олімпійського Комітету України

СПОРТОВІ ВІСТІ
Редагує Омелян Твардовський

Продовжуються акції симпатиків спорту в Україні за створення Національного Олімпійського Комітету України, передумови для самостійної участи збірної України в Олімпійських Ігрищах. Тисячі українських любителів спорту, між ними сотні спортовців і спортових діячів, пишуть листи й заклики до офіційної преси, в яких вимагають від Державного Спортового Комітету України негайного створення НОК-у України і інших відповідних заходів для того, щоб Україна, повноправний член ООН і ЮНЕСКО, могла брати участь в Олімпійських Ігрищах самостійно.

Багато авторів цих листів і закликів наводять приклади прибалтійських республік, які хоч не є членами ООН і ЮНЕСКО, вже створили свої національні олімпійські комітети. Чергову добірку листів опублікувала київська „Спортивна газета" з 6 січня ц.р. під заголовком „Ставлять питання руба".

„Ми, члени первинного осередку Товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка, просимо розглянути питання про створення в республіці Національного Олімпійського Комітету України. Наша республіка є членом ООН і ЮНЕСКО, а тому має право звернутися до Міжнародного Олімпійського Комітету з проханням прийняти її у свої лави", — пише В. Ковальчук зі Львова. Лист підписали ще 85 осіб.

„Так коли ж буде створений НОК України? Здається, що Державний Комітет Спорту УРСР та республіканські федерації з видів спорту перебувають у тривалій сплячці. А створення НОК УРСР навчило б нас, щонайменше, цінувати власних видатних атлетів і в усіх ігрових видах, де ми поки, не рахуючись, розсипаємо власні таланти, віддаючи їх куди завгодно. Це виразно проявляється і в баскетболі, і у волейболі, і у футболі", — підтримує В. Ковальчука одесит І. Плохотнюк.

А ось уривок з листа М. Книжника з Білої Церкви: „Нам усім не варто вдаватися до емоцій, вирішуючи питання про створення НОК України. Воно життєве і повинно бути розв'язаним. Зокрема, є в ньому і такий аспект. В умовах майбутнього міжреспубліканського ринку потрібна буде реклама товарам. Тоді Україна перестане бути сировинним придатком для інших держав, а випускатиме свої конкурентоспроможні. Відтак наші спортсмени рекламуватимуть не тільки товари іноземних фірм, а й виробництва України. Виступатимуть за честь республіки, яка у свою чергу більше про них турбуватиметься... Маю надію, що олімпійці України скажуть вагоме слово з питання організації НОК України".

На закінчення тієї коротенької добірки листів редакція „Спортивної газети" надрукувала від себе таку нотатку: Отакі думки. А ще В. Кобзар з Дніпропетровська надіслав нам литовські видання з хронікою із життя місцевого НОК. А що ж державний Комітет Спорту УРСР?" 5 січня ц.р. там вперше зібралася ініціятивна група для обговорення питань, пов'язаних з організацією НОК УРСР. Чи допустять російські спортові політруки і їх місцеві слуги до створення справжнього Національного Олімпійського Комітету України, покаже найближче майбутнє.

Створили спортовий футбольний клюб „Дрогобич"

В цьогорічному футбольному сезоні місто Дрогобич буде знову репрезентоване в т. зв. „лізі майстрів", тобто в другій лізі, в якій свого часу виступав дрогобицький „Нафтовик". Досі дрогобицькі футболісти виступали тільки в чемпіонаті Львівщини. Засновниками нового СФК „Дрогобич" стали спортовий клюб Совєтської Армії, який існує в Прикарпатському військовому окрузі, а також організації та підприємства Дрогобича, Трускавця, Стебника, Борислава і Дрогобицького району. Треба відмітити, що досі спортовий клюб Армії діяв у Львові протягом кількох років під назвою СКА Львів. Одначе після перебрання „Карпат" львівські любителі футболу і підприємства та організації масово бойкотували цю футбольну дружину, а багато львівських футболістів відмовилися виступати в її складі. У висліді ця дружина в більшості програвала свої змагання і остаточно випала з першої до другої ліги. Львівські спортові активісти зуміли відродити оригінальну дружину „Карпати", яка в минулому здобула чашу імперії і виступала у вищій лізі СССР. Нині „Карпати" теж виступатимуть в другій лізі. Знаючи, що у Львові спортовий клюб армії не матиме жодної підтримки, відповідальні політруки за цей клюб вибрали собі нове місце, яким стало місто Дрогобич.

Як визнає кореспондент київської „Спортивної газети" В. Михайлов, в Дрогобичі „були й такі, що виступали проти переїзду армійців до цього міста. Свої опозиційні настрої вони мотивували тим, що армійці за сезон-другий, розкішно поживши на дрогобицьких харчах, заберуться потім додому, і знову доведеться починати все спочатку. Це не так, - відзначив президент СФК „Дрогобич" Х. Турчик. -Симпатикам не можуть не хвилюватися. Згідно з укладеним договором, львівські армійці виступатимуть в Дрогобичі щонайменше п'ять сезонів. По -друге, є домовленість, що коли у Прикарпатському військовому окрузі з якихось причин відмовлять ся від дружини, то її утримання повністю візьмуть на себе дрогобичани...

А покищо СФК „Дрогобич" має багато турбот. Немає ще замісткої бази для тренувань. Реконструкції вимагає й міський стадіон, який досі вміщував тільки 8 тисяч глядачів. Розпочато роботи в поширенні трибун, що дозволить на початку сезону збільшити глядацьких місць на дальших 4 тисячі.

На запит, чому армійці вибрали Дрогобич, відповів теперішній тренер дружини М. Самарін: „Іншого варіянту й не могло бути, адже йдеться про регіон, де колись була сильна команда майстрів, де виховано чимало вправних футболістів, зокрема, Л. Броварського, О. Савку. Знали армійці й те, що місцеве керівництво дуже зацікавлене в розвитку цього спорту". Підготові власної резерви ми приділяємо першорядну увагу, — заявив Турчик. — Розраховуємо, що переїзд футболістів Львова до Дрогобича дозволить перекинути сюди й кілька платних одиниць з їхньої спеціялізованої Дитячо-Юнацької Спортової Школи. Їх є де використати. Наприклад, поблизу Дрогобича в селі Доброгостів добре працює з резервою Т. Ахмедов - у недалекому минулому оборонець клюбу „Пахтакор" в Ташкенті. То чому б його не підтримати? Я на цьому акцентую увагу тому, що один із завдань клюбу є саме розвиток футболу. І взагалі СФК „Дрогобич" — це масова громадська і виробнича організація, яка діє на принципах самоуправління і частково господарського розрахунку... Плянуєтся, що дрогобичани відповідатимуть затє, щоб футболісти регулярно одержували платні, мали преміяльний фонд. Армійців справа, відповідати за харчування футболістів, транспортові витрати та вирішуватимуть житлові питання"... „Батьки" Дрогобича, вірять, що „великий футбол" сприятиме швидкому підвищенню результатів у інших видах спорту. Футболом думають якось розбурхати від сну місцеві спортові сили. Чи оправдає цей вибір надії дрогобичан, покаже, майбутнє.

(от)

АВТОР ДО ПИСУ М. КАЛЬБА

У газеті „Свобода", ч. 8 з 13-го січня ц.р., помилково подано, що автором допису „Виставка гобеленів" є М. Кавка. Фактично автором є М. Кальба.